

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (Cornelia Vîrlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Anatol Pahopol, Veronica Negru, Angela Bostan)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de Ion Lipcean,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Lipcean împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi a Inspecției de Stat în Construcții), intervenient accesoriu Aurel Plămădeală cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Ion Lipcean și s-a menținut hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care s-a respins acțiunea depusă de Ion Lipcean,

constată:

La 21 iunie 2013, Ion Lipcean a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Inspecției de Stat în Construcții cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin scrisoarea nr. L-246 din 17 aprilie 2013, care a fost recepționată la 22 aprilie 2013, a fost informat că „în rezultatul controlului din 19 noiembrie 2012, efectuat la fața locului de către inspectorul responsabil de sector, pentru neconformitățile grave depistate la construirea locuinței noi, în complex cu imobilul vecin din xxxxx, beneficiarului Ion Lipcean și dirigintelui de șantier Constantin Naconecinîi le-a fost întocmită prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 de sistare a lucrărilor până la înlăturarea integrală a neconformităților depistate, cu informarea în scris a Inspecției. Prescripția menționată a fost înmănată dirigintelui de șantier Constantin Naconecinîi contra semnătură”.

Totodată, prin această scrisoare reclamantului i-a fost expediată copia prescripției nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 și a procesului-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013.

La capitolul dat, reclamantul a considerat prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 și procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 ca fiind ilegale și neîntemeiate. Or, la 19 noiembrie 2012 și 22 ianuarie 2013 nu se efectuau careva

lucrări de construcție la obiectivul din str. xxxxx, iar drept urmare nu putea fi efectuat nici controlul la fața locului în prezența beneficiarului Ion Lipcean și nici a dirigintelui de șantier Constantin Naconecinîi, cu examinarea obiectului în construcție, documentației de proiect și cărții tehnice.

Prin urmare, reclamantul a opinat că, prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 și procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 au fost emise din oficiu și arbitrar, fără examinarea situației de fapt la fața locului.

La fel, inspectorul Inspecției de Stat în Construcții, Ruslan Gurița, a întocmit prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 în biroul său, fără a efectua controlul enunțat. Ulterior, printr-un apel telefonic, a chemat dirigintele de șantier Constantin Naconecinîi la el și i-a înmănat prescripția. Însă, inspectorul în construcții a ignorat faptul că, la acel moment Constantin Naconecinîi nu mai era diriginte de șantier la obiectul din str. xxxxx.

Mai mult decât atât, reclamantul a indicat că, procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 a fost întocmit fără a avea acces la obiectul în construcție din xxxxx.

Respectiv, constatările din procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013, precum că „au fost modificate dimensiunile laturilor exterioare ale construcției, astfel majorându-se capacitatea volumetrică a construcției încălcându-se regimul urbanistic-arhitectural al certificatului de urbanism nr. 135i/08 din 16 februarie 2008, fapt ce contravine prevederilor art. 16 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construire” au fost făcute în lipsa accesului la obiectul în construcție din xxxxx.

În altă ordine de idei, reclamantul a considerat că faptele constatate prin procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 sunt declarative, deoarece nu este indicat cert care anume dimensiuni și cu cât au fost majorate, și ce anume a fost încălcat din regimul urbanistic-arhitectural al certificatului de urbanism și altele.

În opinia reclamantului, această circumstanță contravine dispozițiilor articolului 12 din Regulamentul Inspecției de Stat în Construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iulie 1996, care statuează că personalul de specialitate al Inspecției de Stat în Construcții și al inspecțiilor teritoriale în construcții răspunde de efectuarea corectă a controlului de stat privind aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniu, autenticitatea faptelor și interpretarea lor corespunzătoare.

Astfel, la 23 aprilie 2013, s-a adresat cu cerere prealabilă către Inspeția de Stat în Construcții, iar prin răspunsul nr. L-397 din 17 mai 2013, recepționat la 27 mai 2013, ultima i-a comunicat că își menține prescripția și procesul-verbal nominalizate, recomandându-i să se adreseze în instanța de judecată.

Finalmente reclamantul a conchis că, sistarea lucrărilor de construcție, în baza prescripției nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012, îi încalcă dreptul constituțional de a-și reconstrui casa, care o deține în proprietate privată.

Totodată, sistarea lucrărilor de construire îi cauzează prejudicii materiale și morale, care constau în plata arendei obiectelor necesare pentru efectuarea lucrărilor de construcție, însă care nu sunt utilizate din cauza încetării executării lucrărilor, precum și prin faptul că neîndeplinirea acestor lucrări afectează însăși obiectul (construcția), iar în perioada de toamnă-iarnă acest fapt poate aduce pagube iminente.

În această ordine de idei, reclamantul Ion Lipcean a solicitat admiterea acțiunii, anularea prescripției nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 emisă de Inspeția de Stat în Construcții și a procesului-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013.

La 21 februarie 2014, reclamantul Ion Lipcean a depus cerere de concretizare a temeiurilor și pretențiilor acțiunii (vol. I, f.d. 83-84, 157 verso), prin care a

evocat că, în baza abaterilor indicate în prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012, Inspekția de Stat în Construcții a întocmit pe numele dirigintelui de șantier Constantin Naconecinii un proces-verbal cu privire la contravenție. Însă, prin hotărârea irevocabilă din 15 aprilie 2013 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit pe numele dirigintelui de șantier Constantin Naconecinii a fost anulat, din motiv că nu există fapta contravenției.

În atare situație, reclamantul a invocat că, acțiunile neîntemeiate ale Inspekției de Stat în Construcții îi cauzează prejudicii atât de ordin material, cât și moral. Or, din motivul stopării executării lucrărilor de construcție, o mare parte din materialele de construcție care au fost procurate pentru aceste lucrări și-au pierdut din proprietățile sale. Așa, aproximativ o tonă de ciment s-a împietrit, s-a umflat un număr mare de foi de placaj, care au fost procurate pentru procesul de betonare.

Totodată, conform planului de organizare a procesului de lucru, construcția trebuia să fie finisată în luna iunie 2013. Astfel, din motivul stopării lucrărilor de construcție, reclamantul împreună cu familia sa nu au avut posibilitatea să se mute cu traiul în această casă și în perioada iunie 2013 – ianuarie 2014 au fost nevoiți să închirieze alt spațiu locativ și să achite chiria în sumă de 270 de euro per lună, ceea ce constituie 2 160 de euro, sumă ce urmează a fi compensată din contul Inspekției de Stat în Construcții.

În această ordine de idei, reclamantul Ion Lipcean a solicitat admiterea acțiunii, anularea prescripției nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 emisă de Inspekția de Stat în Construcții și a procesului-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013; încasarea din contul Inspekției de Stat în Construcții în beneficiul său a sumei de 2 160 de euro, cu titlu de reparare a prejudiciului material, a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a sumei de 3 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

La 17 iunie 2016, reclamantul Ion Lipcean a depus cerere cu privire la repunerea în termen a acțiunii (vol. I, f.d. 227-228).

În motivarea pretenției de repunere în termen, reclamantul a evocat că despre prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 a aflat doar în cadrul examinării cauzei contravenționale în care se judeca contestația depusă împotriva procesului-verbal de contravenție din 30 noiembrie 2013, întocmit pe numele dirigintelui de șantier Constantin Naconecinii.

Astfel, în cadrul aceluși dosar contravențional, dirigintele de șantier Constantin Naconecinii l-a informat despre emiterea prescripției nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012. Însă, contractul de muncă încheiat cu Constantin Naconecinii deja era reziliat.

Sub acest aspect reclamantul a menționat că, prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012 și procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 i-au fost comunicate lui Ion Lipcean, în calitate de beneficiar al obiectului în construcție, doar prin răspunsul ISC nr. L-246 din 17 aprilie 2013, unde a fost audiat în calitate de martor.

Respectiv, reclamantul a considerat că a acționat în interiorul termenului de prescripție, deoarece nu a cunoscut despre emiterea acestor acte administrative.

Prin încheierea protocolară din 15 ianuarie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a atras în proces Aurel Plămădeală în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului (vol. II, f.d. 8 verso).

Prin hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a respins acțiunea depusă de Ion Lipcean (vol. II, f.d. 15, 21-24 recto-verso).

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Ion Lipcean și s-a menținut hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău (vol. II, f.d. 112, 113-129).

Prima instanță și instanța de apel și-au argumentat concluziile prin faptul că, la 19 noiembrie 2012, a fost reziliat contractul de muncă din 24 octombrie 2012 încheiat între Ion Lipcean și Constantin Naconecinîi, iar prin prisma art. 14 alin (1) din Codul muncii, raporturile de muncă urmau a fi încetate la 20 noiembrie 2012.

Prin urmare, la momentul întocmirii prescripției, la 19 noiembrie 2012, Constantin Naconecinîi deținea funcția de diriginte de șantier, fiind persoană cu funcție de răspundere conform contractului de muncă. Drept urmare, odată cu încetarea raporturilor de muncă, la 20 noiembrie 2012, acesta trebuia să transmită angajatorului său, Ion Lipcean, toată documentația ce ținea de construcția obiectului din xxxxx, inclusiv și prescripția nr. 0003176 din 19 noiembrie 2012.

În această consecvență, instanțele inferioare au considerat acțiunea depusă de Ion Lipcean ca fiind depusă tardiv, deoarece reclamantul trebuia să se adreseze cu cerere prealabilă până la 19 decembrie 2012. În condițiile speței, însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 21 iunie 2013, cu omiterea termenului legal de 30 de zile, prevăzut de art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

La 27 martie 2019, Ion Lipcean a declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 132-136).

În motivarea recursului a considerat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a încălcat normele care prevăd sarcina probațiunii și aprecierea probelor.

În acest sens, recurentul a reiterat temeiurile cuprinse în cererea de apel și a invocat că instanța de apel a lăsat fără apreciere aceste argumentele, fapt ce denotă că nu s-a expus asupra apelului. Or, instanța de apel doar a preluat constatările și concluziile reținute de prima instanță.

Totodată, instanța de apel nu a aplicat principiul lucrului judecat prin hotărârea din 15 aprilie 2013 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 26 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat procesul-verbal de contravenție întocmit de Inspekția de Stat în Construcții la 30 noiembrie 2012, deoarece nu există faptul contravenției.

Respectiv, prin prisma articolului 123 din Codul de procedură civilă, la judecarea prezentei cauze sunt obligatorii circumstanțele stabilite prin hotărârea din 15 aprilie 2013 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, în special faptul că lucrările de construcție la șantierul de construcție din xxxxx, au fost îndeplinite strict conform documentației de proiect.

La fel, recurentul a opinat că instanța de apel în mod eronat a concluzionat că, Avizul Tehnic nr.6603-02-13/T nu are forță juridică, deoarece a fost anulat de o comisie din cadrul Consiliului de experți. Or, Consiliul de experți tehnici în construcții nu are atribuția de anulare a Avizului tehnic, întocmit de un alt expert.

Mai mult decât atât, posibilitatea anulării avizului tehnic nici nu este prevăzută de Regulamentul Inspekției de Stat în Construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.360 din 25 iunie 1996.

Dealtfel, anularea avizului tehnic din motiv că a fost întocmit cu încălcări de procedură, nu influențează constatările indicate în aviz, și anume că lucrările de construcție a casei de locuit din xxxxx, sunt executate calitativ, conform cerințelor normative în vigoare.

Sub acest aspect, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile pct. 41 din Regulamentul privind expertiza tehnică în construcții, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 936 din 16 august 2006, conform cărora Consiliul de experți nu are competența de a anula avizele tehnice, ci doar de a anula rezultatele expertizei construcțiilor existente, însă în prezenta speță nu a avut loc o asemenea procedură. Astfel, la anularea Avizului Tehnic nr.6603-02-13/T din 13 februarie 2013, consiliul a depășit atribuțiile sale de serviciu.

Succesiv, recurentul a afirmat că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor, iar drept consecință eronat a ajuns la concluzia că, la 19 noiembrie 2012, a avut loc careva control la fața locului, or, lucrările de construcție au fost suspendate la 16 noiembrie 2012, seara, în urma primirii dispoziției Primarului municipiului Chișinău din 07 noiembrie 2012. Cu atât mai mult că, la materialele cauzei sunt anexate toate actele pentru lipsa cărora a fost întocmită prescripția. La capitolul dat instanța de apel a ignorat și nici nu a dat apreciere declarațiilor reprezentantului Inspecției de Stat în Construcții, care a recunoscut că, la momentul actual există toate actele care au fost enumerate în prescripție că ar lipsi, însă aceste acte au apărut peste 6 luni de la momentul emiterii prescripției.

Dealtfel, suportul probator prezent la materialele cauzei atestă că procesul-verbal nr. 1 din 22 ianuarie 2013 a fost întocmit în lipsa controlului și în lipsa beneficiarului obiectului în construcție. Drept urmare, autoritatea administrativă nu putea constata că la acel moment se efectuau careva lucrări de construcție, or, la șantierul de lucru nu era nimeni, deoarece acesta era închis, respectiv inspectorul nu putea efectua careva măsurări/verificări.

În această ordine de idei, recurentul Ion Lipcean a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu rejudecarea cauzei și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea în sensul formulat în cererea de chemare în judecată și cererile de concretizare a pretențiilor.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul consideră oportun de a învedera că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acesteia.

În acest sens este notabil că, potrivit articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Aderent, articolul 195 din Codul administrativ statuează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Ion Lipcean împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi efectuată conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, și anume în conformitate cu normele Codului de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza *Lebedinschi vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, § 32; cauza *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, cauzele *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, § 34; *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, § 64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, § 28; *Zubac vs Croația (Marea Cameră)*, 5 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 1 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii

evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard vs Franta*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, § 16; *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov vs Ucraina*, 3 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko vs Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată lui Ion Lipcean, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Ion Lipcean rezultă că acesta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

Sub acest aspect, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Ion Lipcean nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei

cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Ion Lipcean nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Ion Lipcean a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a declara recursul lui Ion Lipcean împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 195, 258 alin. (3) și art. 246 din Codul administrativ și art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se declară inadmisibil recursul depus de Ion Lipcean împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic